

Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2025-0247

(mr. dr. K. Engel, voorzitter en mr. S.H.H. van Zandvoort, secretaris)

Datum uitspraak	26 maart 2025
Klacht van	De consument
Tegen	Achmea Schadeverzekeringen N.V., h.o.d.n. Centraal Beheer, gevestigd te Apeldoorn, verder te noemen de verzekeraar, waarbij de uitvoering van de rechtsbijstand is overgedragen aan Stichting Achmea Rechtsbijstand, verder te noemen de uitvoerder
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen
Bijlage	Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving en de verzekeringsvoorwaarden

Samenvatting

Rechtsbijstandverzekering. De consument vordert dat de uitvoerder haar rechtsbijstand verleent in een geschil dat zij heeft over een of meerdere erfenissen. De uitvoerder heeft dekking voor het geschil afgewezen omdat de erflaters zijn overleden voor de ingangsdatum van de rechtsbijstandverzekering. De consument is het niet eens met deze afwijzing. De commissie oordeelt dat de uitvoerder geen rechtsbijstand hoeft te verlenen omdat niet is voldaan aan de voorwaarden voor dekking voor een geschil over een erfenis. Niet is gebleken dat de rechtsbijstandverzekering al liep ten tijde van het overlijden van de erflaters. Daarnaast is een geschil over de verdeling van vermogen uitgesloten van dekking. De klacht is ongegrond en de vordering wordt afgewezen.

1. Procedure

- 1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de uitvoerder; 4) de repliek van de consument en 5) de dupliek van de uitvoerder.
- 1.2 Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 2 september 2024. Op de hoorzitting was de consument aanwezig. Namens de uitvoerder was aanwezig: de heer mr. [naam 1], advocaat.
- 1.3 Partijen hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 De consument heeft van 5 mei 2003 tot 19 augustus 2006 een rechtsbijstandverzekering gehad bij de verzekeraar, die daarbij handelde onder de naam Interpolis. Op 22 februari 2017 heeft de consument opnieuw een rechtsbijstandverzekering (hierna: de verzekering) bij de verzekeraar afgesloten, deze keer bij het label Centraal Beheer. De uitvoering van de rechtsbijstand heeft de verzekeraar uitbesteed aan de uitvoerder. Op de verzekering zijn de 'Centraal Beheer Rechtsbijstandverzekering Verzekeringsvoorwaarden Consument en Wonen LEX-RV-51-171' (hierna: de voorwaarden) van toepassing.
- 2.2 De consument heeft een geschil met de heer [naam 2] (hierna: de tegenpartij) over de afwikkeling van een of meerdere erfenissen. Over dit geschil hebben de consument en de tegenpartij een procedure bij de rechtbank gevoerd. Tijdens de zitting op 25 juni 2019 hebben zij een schikking getroffen waarmee de gerechtelijke procedure geëindigd is.
- 2.3 Op 14 februari 2023 heeft de consument telefonisch contact opgenomen met de uitvoerder omdat zij rechtsbijstand wenste te ontvangen in het geschil dat zij had met de tegenpartij. Van dit telefoongesprek heeft een medewerker van de uitvoerder de volgende notitie gemaakt:

"Ten eerste: verz. is heel warrig. Ik heb een halfuur met haar gebeld maar de relevante feiten komen nog steeds niet echt naar boven. Veel onduidelijk nog.

Datum overlijden erflater: verz. zei 10 jaar geleden.

Deze situatie speelt in 2019. Verz. haar broer is toen 3 jaar overleden. Verz. heeft na het overlijden gelijk 180.000 euro gekregen, maar zou nog 230.000 euro moeten krijgen. Dit is volgens haar 3 jaar lang vastgehouden bij de notaris ([naam notaris]). In juni 2019 is hier een rechtszaak over geweest. Hier was ook [de tegenpartij] aanwezig (dit is volgens haar haar 'tegenpartij', de ene keer is het een neef en de andere keer de aangetrouwde van haar broer dus ik snap het zelf ook niet helemaal). Verz. heeft net zoals [naam 2] een stuk dorpsgrond (ze heeft het hele tijd over E 254, nummer van de grond?). In de pauze van de zitting is zij volgens haar onder druk gezet door notaris [naam notaris]. [naam notaris] en [de tegenpartij] gaven aan dat als zij geen afstand zou doen van haar dorpsgrond, dat zij het overige bedrag van de erfenis van haar broer niet zal ontvangen. Toen is zij onder druk akkoord gegaan met het afstand doen van deze grond. Dit is volgens haar ook uitgesproken door de rechtbank. Gelijk erna heeft zij aan haar advocaat aangegeven dat zij toch niet akkoord was met de uitspraak, maar de advocaat wilde alleen tegen betaling handelen en dit wilde verz. niet. Verder is er niets meer gebeurd. 4 dagen geleden heeft verz. een brief ontvangen van de advocaat van [de tegenpartij] dat zij die grond ter waarde van 19.500 euro moet afstaan.

Dit wil zij niet. Ik heb gevraagd naar een juridische termijn maar die stond er volgens haar niet in. In overleg met vb [naam] voor nu geen spoed gegeven. Kv: verz. wil haar grond niet meer afstaan. Ze wil de afspraak 'ontbinden'.

- 2.4 Op 21 februari 2023 heeft de uitvoerder de consument geïnformeerd dat zij geen recht heeft op juridische bijstand omdat de verzekering voor deze specifieke situatie geen dekking biedt. Naar aanleiding van dit bericht heeft de consument aanvullende stukken toegestuurd aan de uitvoerder. Per e-mail van 27 juni 2023 heeft de uitvoerder de dekking voor het geschil opnieuw afgewezen. De consument heeft vervolgens een klacht ingediend bij Kifid.

De klacht en de vordering

- 2.5 De consument vordert dat de uitvoerder haar gratis een goede advocaat toewijst voor het geschil dat zij heeft met de tegenpartij. Aan deze vordering legt zij het volgende ten grondslag:
- De eerste rechtsbijstandverzekering is nooit opgezegd in 2006. De rechtsbijstandverzekering is altijd behouden gebleven, dat blijkt ook uit de betalingen die de consument al die jaren aan de verzekeraar heeft gedaan. De erflaters zijn dus overleden tijdens de looptijd van de huidige verzekering.
 - De consument heeft voor het eerst in december 2014 bij de verzekeraar om rechtsbijstand verzocht voor het geschil met de tegenpartij. In 2019 heeft zij ook meerdere keren telefonisch om rechtsbijstand verzocht bij de verzekeraar.
 - De consument heeft het grosse van het proces-verbaal van de zitting van 25 juni 2019 pas op 22 november 2019 ontvangen. Daarnaast heeft zij medische klachten gehad. Dat is de reden dat zij de kwestie pas later heeft gemeld bij de verzekeraar.
 - Er is geen sprake van eigendom van een tweede grond. Het gaat over de opbrengst van de grond en niet om de macht over de grond. Er is ook geen sprake van verdeling van de grond maar van dwang en bedrog zodat de tegenpartij zelf de meerwaarde van de bestemmingsverandering van de grond zou kunnen incasseren.
 - De uitvoerder heeft de consument enorme schade toegebracht door de consument niet direct bij te staan na het vonnis in 2014.

Het verweer

- 2.6 De uitvoerder heeft de volgende verweren gevoerd.
- 2.7 De verzekering biedt geen dekking voor het geschil tussen de consument en de tegenpartij. In de artikelen 9 en 10 van de voorwaarden zijn de gebeurtenissen omschreven die gedekt zijn; daarin wordt de verdeling en verkoop van een perceel niet genoemd.

Weliswaar wordt in artikel 9 een geschil over een erfenis wel genoemd als verzekerde gebeurtenis, maar alleen wanneer de erflater is overleden na de ingangsdatum van de verzekering. In dit geval zijn de erflaters overleden voor de ingangsdatum van de verzekering van 22 februari 2017. Op grond van artikel 18 zijn geschillen die gaan over de verdeling van vermogen en een tweede woning ook uitgesloten van dekking.

- 2.8 Mocht er al sprake zijn van dekking op de verzekering dan is de aanspraak op de verzekering verjaard op grond van artikel 7:942 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek. De noodzaak voor rechtsbijstand was in ieder geval aanwezig op het moment van de zitting bij de rechtbank. Toen werd immers een schikking getroffen waarmee de consument het niet eens is. Dit was op 25 juni 2019. Toen is de verjaringstermijn van 3 jaar gaan lopen. Ten tijde van de melding op 14 februari 2023 was deze termijn verstreken en was de aanspraak op de verzekering verjaard.

3. De beoordeling

Inleiding

- 3.1 Voordat de commissie inhoudelijk op de klacht en vordering van de consument ingaat, merkt zij het volgende op. Naar de commissie begrijpt, is het geschil met de tegenpartij ontstaan door het overlijden van enkele (schoon)familieleden van de consument en de daaruit volgende erfenissen. Daarnaast maakt de commissie uit het dossier op dat de consument zich onheus bejegend en bedrogen voelt door de tegenpartij en andere betrokken partijen. De commissie kan zich voorstellen dat het geschil daardoor ook een emotionele lading heeft voor de consument.
- 3.2 Dit heeft echter ook gezorgd voor een omvangrijk dossier waarbij de door de consument aangeleverde stukken en toelichtingen niet altijd even duidelijk zijn. De commissie heeft ter zitting geprobeerd om de klacht van de consument duidelijk te krijgen. Omdat zij ter zitting en ook in de stukken niet altijd begrijpelijke antwoorden heeft gekregen, zal de commissie zich moeten beperken tot de kern van de klacht die bestaat uit de vraag of de uitvoerder rechtsbijstand moet verlenen voor het geschil dat de consument met de tegenpartij heeft.
- 3.3 De commissie komt tot het oordeel dat de verzekering geen dekking biedt voor het geschil met de tegenpartij en dat de uitvoerder daarom geen rechtsbijstand hoeft te verlenen aan de consument. Zij zal dit oordeel nu verder toelichten.

De verzekering biedt geen dekking

- 3.4 De consument vordert dat de uitvoerder haar rechtsbijstand verleent voor het geschil met de tegenpartij. Zij vindt dat de verzekering hiervoor dekking moet bieden omdat geschillen omtrent een erfenis gedekt zijn.

- 3.5 De commissie oordeelt dat de verzekering geen dekking biedt voor dit geschil. Uit artikel 9 van de voorwaarden volgt dat de verzekering weliswaar dekking biedt voor een geschil dat te maken heeft met een erfenis maar dat dit alleen zo is als de erflater overleden is tijdens de looptijd van de verzekering. Begrijpt de commissie de door de consument overgelegde stukken goed, dan vloeit het geschil voort uit het overlijden van haar broer in 2002, het overlijden van haar schoonzus in 2003 en het overlijden van haar moeder in 2004. De verzekering heeft als ingangsdatum 22 februari 2017. Dat betekent dat de erflaters zijn overleden voor de ingangsdatum van de verzekering. Daarmee is niet voldaan aan de voorwaarden voor dekking voor een geschil over een erfenis.
- 3.6 De stelling van de consument dat zij wel verzekerd was toen de erflaters overleden, is niet vast komen te staan. Wel blijkt uit het dossier dat de verzekering bij Interpolis in 2006 is beëindigd. De stellingen van de consument dat zij in de jaren na 2006 nog steeds premie heeft betaald aan Interpolis, bewijzen niet dat zij verzekerd was voor rechtsbijstand. Dit is ook niet gebleken uit de stukken uit het dossier en de informatie van de verzekeraar. Daarnaast is de huidige verzekering afgesloten bij een ander label van de verzekeraar. Hoewel bij beide verzekeringen de verzekeraar de achterliggende risicodragers is, moet ook de consument duidelijk zijn dat hier sprake is van twee verschillende verzekeringen. Nu de consument niet heeft aangetoond dat er sinds 2003 sprake is van een ononderbroken rechtsbijstandsdekking, gaat de commissie uit van de ingangsdatum van de huidige verzekering, namelijk 22 februari 2017. Zoals hiervoor toegelicht, is daardoor geen sprake van dekking voor het geschil.
- 3.7 Daarnaast wordt in artikel 18 van de voorwaarden een geschil over de verdeling van vermogen expliciet uitgesloten van dekking. Hoewel de consument in haar klacht stelt dat het niet gaat over verdeling van vermogen maar over de opbrengst van het perceel, stelt zij op andere momenten dat zij oneerlijk is verdeeld in de erfenis. Ook uit andere stukken blijkt dat het geschil gaat over de verdeling van een of meerdere erfenissen. Hiervoor biedt de verzekering op grond van artikel 18 van de voorwaarden geen dekking.
- 3.8 Ten overvloede merkt de commissie nog op dat indien wel vast zou komen te staan dat er sprake is van een verzekerde gebeurtenis, de vordering van de consument op de verzekeraar naar alle waarschijnlijkheid verjaard is op grond van artikel 7:942 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek. Op grond van dit artikel verjaart een vordering tegen een verzekeraar 3 jaar na de dag, volgende op die waarop de consument met de opeisbaarheid daarvan bekend is geworden. Zelfs als de commissie daarbij uitgaat van de grossedatum van het proces-verbaal van 21 november 2019, was de verjaringstermijn van 3 jaar verstreken op het moment dat de consument op 14 februari 2023 contact opnam met de uitvoerder. De stelling van de consument dat zij al op eerdere momenten contact heeft gezocht met de uitvoerder, wordt door de uitvoerder betwist. De consument heeft deze stelling ook niet onderbouwd met stukken. Het is daarom niet vast komen te staan dat de consument voor 14 februari 2023 contact heeft gezocht met de uitvoerder over dit geschil. Het lijkt er daarom op dat haar vordering daarmee ook verjaard is.

- 3.9 Nu de commissie heeft geoordeeld dat de verzekering geen dekking biedt, kan al het overige dat partijen hebben aangevoerd, onbesproken blijven. Deze punten leiden namelijk niet tot een ander oordeel.

Tot slot: ambtshalve toetsing

- 3.10 Voor de beoordeling van de klacht zijn de artikelen 9 en 18 van de voorwaarden van belang. Deze bepalingen zijn door de commissie getoetst aan het Europese en Nederlandse (consumenten)recht waarvoor ambtshalve toetsing geldt en de commissie acht deze bepalingen niet in strijd met deze regelgeving.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 oktober 2023, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999

Website: www.kifid.nl

Bijlage - Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Burgerlijk Wetboek

Artikel 7:942

1. *Een rechtsvordering tegen de verzekeraar tot het doen van een uitkering verjaart door verloop van drie jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de tot uitkering gerechtigde met de opeisbaarheid daarvan bekend is geworden. Niettemin verjaart de rechtsvordering bij verzekering tegen aansprakelijkheid niet voordat zes maanden zijn verstreken nadat de vordering waartegen de verzekering dekking verleent, binnen de voor deze geldende verjarings- of vervaltermijn is ingesteld.*
2. (...)

Bijlage - Relevante bepalingen uit de verzekeringsvoorwaarden

**Centraal Beheer Voorwaarden Rechtsbijstandverzekering
Consument en Wonen LEX-RV-51-171**

9. In welke situaties zijn geschillen verzekerd - Consument?

(...)

Een verzekerde heeft een geschil dat te maken heeft met een erfenis.

- *Alleen als de overledene na de ingangsdatum van deze verzekering is overleden.*

(...)

18. Bij welke geschillen is rechtshulp niet verzekerd?

(...)

Geschillen die te maken hebben met de verdeling van vermogen.

(...)

Geschillen die te maken hebben met een tweede woning.

(...)